

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Dimension of the Central European Initiative

Број/Број: 04/4,03/11-05-390/10
Сарајево/Sarajevo, 30. 11. 2010.

**IZVJEŠĆE S GODIŠNJEG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
SREDNJOEUROPSKE INICIJATIVE, Bečići, od 25. do 27. studenoga 2010.**

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine Srednjoeuropske inicijative tijekom crnogorskog predsjedništva Parlamentarnom dimenzijom SEI-a održano je u Bečićima od 25. do 27. studenoga 2010. godine. Na zasjedanju je sudjelovalo Izaslanstvo PSBiH u Parlamentarnoj dimenziji SEI-a u kojem su bili:

- Mehmed Suljkanović, predsjedatelj Izaslanstva,
- Lazar Prodanović, član Izaslanstva,
- Edina Hrnjić, tajnica Izaslanstva.

Ovogodišnji susret parlamentaraca iz država članica Srednjoeuropske inicijative bio je posvećen temama: *Prekogranična suradnja država članica SEI-a i Parlamenti i civilno društvo*. Godišnjom skupštinom SEI-a predsjedao je g. Miodrag Vuković, predsjedatelj crnogorskog izaslanstva u SEI-u, a bila su nazočna i izaslanstva: Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Hrvatske, Mađarske, Italije, Makedonije, Poljske, Rumunjske, Srbije, Slovenije i Ukrajine, te predstavnici Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, Regionalnog vijeća za suradnju i predstavnici diplomatskog zbora u Crnoj Gori.

Zasjedanje je otvoreno pozdravnim govorima g. Željka Šturanovića, potpredsjednika Skupštine Crne Gore, i g. Milana Roćena, crnogorskog ministra vanjskih poslova. Oba su govornika istaknula kako je prioritet Crne Gore regionalna suradnja i u tom smislu podcrtali značaj Srednjoeuropske inicijative kao foruma za dijalog, suradnju i toleranciju. Ministar Roćen govorio je o potrebi reforme Srednjoeuropske inicijative, te je izvijestio sudionike skupa o sastanku ministara vanjskih poslova država članica SEI-a, održanom u Budvi u lipnju, koji je rezultirao usvajanjem „Budvanskih preporuka“ - važnog strateškog dokumenta koji podrazumijeva racionalniji i konkretniji rad unutar SEI-a na putu ka zajedničkoj europskoj budućnosti.

Otvarajući sjednicu Parlamentarne skupštine SEI-a posvećenu prekograničnoj suradnji država članica Srednjoeuropske inicijative, Skupštini se obratila i gđa Gordana Đurović, ministrica

europskih integracija u Vladi Crne Gore. Njezino izlaganje bilo je posvećeno prekograničnoj suradnji Crne Gore u okviru Komponente II. IPA-e (instrumenta pretpristupne pomoći Europske unije), te projektima koji se u sklopu toga provode. Kazala je da prekogranična suradnja ima ključnu ulogu u procesu proširenja EU-a, ali i u procesu pomirbe u regiji.

Nakon uvodnog izlaganja ministrice Đurović parlamentarci su prezentirali programe i područja prekogranične suradnje u koja su uključene njihove zemlje. Opći zaključci su da prekogranična suradnja predstavlja ključni element za političku stabilnost, ekonomski napredak i proces pomirbe. Pitanja poput zaštite okoliša ne mogu se rješavati unutar granica jedne zemlje, jer je to problem koji uvijek dijele najmanje dvije zemlje. Nadalje, prekogranična suradnja ima značajnu ulogu i u promicanju kulturne suradnje i povezivanju lokalnih zajednica susjednih zemalja. Cilj prekogranične suradnje, prema riječima g. Dorića koji je na zasjedanju predstavljao Parlamentarnu skupštinu Vijeća Europe, jest upravo ojačati lokalne i regionalne veze i suradnju. U kontekstu daljnjeg razvoja regionalne suradnje govornici su posebno pozdravili proces institucionalizacije parlamentarne dimanzije Procesu za suradnju u Jugoistočnoj Europi (SECP).

U raspravi o prekograničnoj suradnji sudjelovao je i g. Lazar Prodanović, član Izaslanstva PSBiH. G. Prodanović govorio je o prekograničnoj suradnji kao instrumentu razvoja dobrosusjedskih odnosa, instrumentu pomirbe i postizanja unutarnje stabilnosti. Nabrojao je pozitivne pomake BiH u smislu jačanja suradnje sa susjedima te istaknuo da je potpisan niz bilateralnih sporazuma koji su omogućili napredak u borbi protiv organiziranog kriminala, trgovine ljudima, terorizma, zatim sporazuma o ponovnom prihvatu, kulturnoj i znanstvenoj suradnji, upravljanju granicama. Posebno značajnim ocijenio je unapređenje suradnje između sudaca i tužitelja iz BiH, Srbije i Hrvatske, te potpisivanje bilateralnih sporazuma o uzajamnom provođenju presuda u kaznenim predmetima, čime je učinjen veliki iskorak u borbi protiv nekažnjivosti u regiji. Prema riječima g. Prodanovića, prekogranična suradnja s jedne je strane instrument pomirbe i političkog dijaloga, a s druge strane i obveza zemalja koje teže k članstvu u Europskoj uniji. Ona podrazumijeva suradnju sa susjedima kao poticaj daljnjem razvoju i pomoći zemljama da razviju radne metode i praksu koje su integralni dio članstva u EU. U kontekstu pomoći Europske unije putem IPA-e (*Instrument for Preaccession Assistance*), Bosna i Hercegovina sudjeluje u šest programa: u tri bilateralna programa prekogranične suradnje s Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom, u jednom programu prekogranične suradnje s državama članicama – IPA Jadranski program, te u dva programa transnacionalne suradnje Jugoistočna Europa (SEE) i Mediteran (MED). Ciljevi ovih programa su inicirati aktivnosti radi poticanja gospodarstva, zaštite prirode i okoliša, povećanja socijalne kohezije, jačanja kapaciteta ljudskih potencijala i zajedničkih mreža institucija u lokalnim zajednicama, stvaranja uvjeta za inovacije i poduzetništvo i održivi razvoj. G. Prodanović podcrtao je kako je prekogranična suradnja u isto vrijeme i bilateralni i regionalni proces i u tom smislu istaknuo posebnu ulogu Srednjoeuropske inicijative i njene parlamentarne dimenzije kao foruma za razmjenu iskustava i dobre prakse. Parlamentarna dimenzija izdvaja se svojim značajem zahvaljujući tomu što su kontakti između parlamentaraca daleko neposredniji i fleksibilniji nego što je to slučaj s kontaktima na

vladinoj razini. Stoga valja posebnu pozornost posvetiti intenziviranju međuparlamentarnih sastanaka, kako na bilateralnoj tako i na multilateralnoj razini.

Rasprava o odnosu parlamenata i civilnoga društva bila je usredotočena na iskustva parlamentaraca iz država članica SEI-a u suradnji s civilnim sektorom. Parlamentarci su prezentirali iskustva svojih zemalja u uključivanju predstavnika civilnoga društva u konzultacije o važnim društvenim i političkim odlukama. Većina predstavljenih praksi uključuje konzultacije predstavnika civilnoga društva putem organiziranja javnih saslušanja, a nije zanemariv ni broj onih koji su ocijenili da civilno društvo raspolaže i stručnim potencijalom iz raznih područja koji može biti višestruko koristan za parlamente. Sudionici su se složili da rad parlamenata mora biti javan i transparentan, kao i da je potrebno kontinuirano razvijati mehanizme suradnje između civilnoga društva i parlamenata s ciljem podizanja svijesti građana o parlamentarnim procesima.

Povodom ove rasprave g. Mehmed Suljkanović prezentirao je dio iskustava Parlamentarne skupštine BiH na području suradnje s civilnim društvom. Najprije je upoznao nazočne s ustavnim i zakonskim okvirom za slobodno djelovanje organizacija civilnoga društva u BiH, a zatim i s činjenicom da PSBiH putem javnih saslušanja pruža predstavnicima civilnog društva mogućnost da sudjeluju u procesu konzultacija prije donošenja zakona. Nadalje je g. Suljkanović istaknuo kako je rad PSBiH u potpunosti javan te se sukladno tome nastoji osigurati puna informiranost o radu parlamenta. Naveo je primjere ažuriranja *web*-stranice PSBiH, kao i dostupnost dnevnih redova, zapisnika, prijedloga zakona te izvješća o provedenim aktivnostima, javni prijenos sjednica putem interneta, mogućnost nazočenja sjednicama PSBiH. Neke organizacije civilnoga društva, prema riječima g. Suljkanovića, redovito prate rad PSBiH i svojim aktivnostima djeluju kao svojevrsan nadzornik rada izabраниh predstavnika. S njima se razvija partnerski odnos, usprkos činjenici što se u izvješćima takvih organizacija često kritiziraju parlamentarci. Ali, prema njegovoj ocjeni, konstruktivna kritika jest neophodan korektiv radu parlamenta i pridonosi dijalogu s civilnim društvom. Istaknuo je česte zajedničke projekte državnoga parlamenta s nevladinim organizacijama u izradi važnijih akata, kao što je slučaj sa Strategijom za borbu protiv korupcije koja je rađena u suradnji s *Transparency Internationalom*. K tomu, državni parlament sudjeluje i u edukacijskim programima nevladinih organizacija budući da brojne organizacije raspolažu golemim stručnim potencijalom i u tom su smislu razmjena iskustava i prijenos znanja obostrano korisni. Također je ukazao na značaj projekta *Otvoreni parlament*, čiji je cilj javnosti približiti značaj i rad PSBiH i zahvaljujući kojemu je ovu instituciju posjetilo više tisuća građana. Na koncu je ocijenio da je, iako je intenzivirana interakcija PSBiH s civilnim društvom, potrebno znatnije involvirati civilno društvo u donošenje javnih odluka, jer ono daje nove ideje i podiže svijest o gorućim društvenim problemima. Stoga je potrebno pronaći učinkovitije metode za iskorištavanje potencijala za kreativno rješavanje problema kojime raspolažu nevladine organizacije. U tom smislu, rasprava Parlamentarne skupštine SEI-a o ovoj temi predstavlja odličnu priliku za razmjenu iskustava i ideja glede suradnje s civilnim društvom.

Tijekom zasjedanja Parlamentarne skupštine SEI-a održani su i sastanci tri opća odbora: Odbora za političke i unutarnje poslove, Odbora za ekonomske poslove i Odbora za kulturu. Tom prilikom izabrana su nova vodstva i izraženo opredjeljenje za intenziviranje rada općih odbora u idućem razdoblju i to češćim organiziranjem susreta. Izabrani su i članovi Pododbora za odnose s međunarodnim i regionalnim parlamentarnim organizacijama (Paja Momčilov iz Srbije, Aurel Vainer iz Rumunjske, Mirela Holy iz Hrvatske i Aldo di Biagio iz Italije).

Članovi Parlamentarne skupštine SEI-a su, kao zaključke zasjedanja, usvojili završni dokument koji se nalazi u prilogu ovoga Izvješća.

Izvješće pripremila:

Edina Hrnjić

tajnica Izaslanstva

Odobrio:

Mehmed Suljkanović

predsjedatelj Izaslanstva

Dostavljeno:

- kolegijima obaju domova Parlamentarne skupštine BiH
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Izaslanstvu u Parlamentarnoj dimenziji Srednjoeuropske inicijative
- Kolegiju Tajništva PSBiH
- a/a